

Information om utbildningar

Ability© 2025

Ability© 2025

Mål med presentationen

- Du upptäcker en bransch du skulle du vilja utbilda dig inom.
- Du blir inspirerad att undersöka mer om utbildningar på Komvux, yrkeshögskola, folkhögskoleutbildning eller högskolan.
- Du funderar på vad du behöver göra mer för att bestämma dig för att gå en utbildning.
- Du reflekterar över vad du lärde dig av dagens informationsmöte och hur du kan dra nytta av det du lärt dig i ditt jobbsökande.

Utbildning – goda jobbchanser och högre lön

- Varför är det så bra med utbildning?
- Det öppnar dörrar till en tryggare anställning, högre lön och mer utvecklande arbetsuppgifter.
- Och det behöver inte ta lång tid.
- Lyssna på bra insikter från arbetsgivare och experter.

<https://arbetsformedlingen.se/play/webbinarium/utbildning-goda-jobbchanser-och-hogre-lon> (9:41)

Kommunal vuxenutbildning

- Kommunal vuxenutbildning (Komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan.
- På Komvux kan du också komplettera din tidigare utbildning eller välja att påbörja en ny utbildningsinriktning.
- Från och med den 1 juli det år du fyller 20 år kan du börja läsa på Komvux.

<https://utbildningsguiden.skolverket.se/utbildning-for-vuxna/valja-utbildning-for-vuxna>

För dig som är ny i Sverige

- För att ta reda på vilken nivå din tidigare utbildning ligger på kan studie- och yrkesvägledare i din kommun eller på din skola hjälpa till att bedöma dina kunskaper och erfarenheter.
- På skolorna och i kommunen finns tillgång till studie- och yrkesvägledare som kan ge mer information, både om utbildningar och den svenska arbetsmarknaden.

Vad du kan göra på komvux

På komvux kan du:

läsa sfi och kurser som motsvarar grundskolan och gymnasieskolan

läsa in en examen som motsvarar gymnasieskolan

komplettera tidigare utbildning för att få behörighet till högskola eller yrkeshögskola

få en yrkesutbildning

få göra en prövning av dina kunskaper i ett ämne

få tidigare kunskaper validerade.

Så här är utbildningen på Komvux upplagd

Det kan finnas möjlighet att studera på heltid eller deltid. Du kan studera på skolan, på distans eller en kombination av dessa. Det kan också finnas möjlighet att gå vissa kurser, eller delar av kurser, på en arbetsplats.

Det går att kombinera studier på olika nivåer. Till exempel kan du kombinera utbildning i svenska för invandrare (sfi) med andra studier inom Komvux.

Kontakta en studie- och yrkesvägledare vid den vuxenutbildning du vill gå eller i din hemkommun för mer information om vilka kurser som erbjuds på Komvux i din kommun.

Validering – få dina tidigare kunskaper bedömda

- Validering innebär att kartlägga och bedöma de kunskaper som en person har. Det kan finnas möjlighet för dig att få dina tidigare kunskaper och erfarenheter validerade.
- Syftet med valideringen kan vara att du vill börja studera och inför starten anpassa innehållet och nivån på dina studier så att du inte behöver läsa det du redan kan och förkorta tiden på en pågående utbildning.
- Dokumentera dina kunskaper för att kunna visa upp vid till exempel en arbetsintervju.
- Om du vill göra en validering, kontakta din kommun.

Varför YH – Yrkesutbildningar?

Yrkehögskoleutbildning – för jobben som verkligen finns!

Visste du att varje yrkehögskoleutbildning som startas gör det på grund av att arbetsmarknaden är i behov av just den kompetensen?

Det är därför det är lätt att få jobb efter en yrkehögskoleutbildning (yh-utbildning).

Yrkehögskola är en utbildningsform där man kombinerar teoretiska studier och praktik, så kallad LIA (Lärande i arbete), i samarbete med potentiella arbetsgivare.

Aktuell kompetens...

Varje år beslutas vilka YH-utbildningar som ska få starta och vilka tidigare utbildningar som får ytterligare starter.

När arbetsmarknadens behov av en viss kompetens har fyllts så startas inte fler utbildningar inom det yrket.

Därför kan du vara säker på att efterfrågan av en viss kompetens också ger nya utbildningar.

... och nya möjligheter

En effekt av detta är också att du hittar många "nya" och spännande yrken inom yrkeshögskolan.

Inom vissa branscher så förändras kompetenskraven över tid.

Därför kan det vara bra att uppdatera sina kompetenser genom en YH-utbildning.

Just nu ges 1427 YH-utbildningar

<https://www.yhguiden.se/>

Hälsa- och sjukvård
samt socialt arbete

Journalistik och
information

Juridik

Kultur, media och
design

Pedagogiskt arbete

Säkerhetstjänster

Teknik, tillverkning,
drift och underhåll

Transporttjänster

Övrigt

<https://www.yhguiden.se/>

Folkhögskola

Lite fakta om folkhögskolan

155 folkhögskolor i Sverige

Vuxna studerande from 18
år

Inte bunden till centrala
läroplaner

Bestämmer själv över sitt
kursutbud och sin profil

Folkhögskolans pedagogik betonar aktivt deltagande, samtal och gemensamt lärande i grupp

Elevernas roll - Deltagare

Aktiv medskapare i undervisningen.

Utgångspunkten är du – dina intressen och erfarenheter.

Inte bara ämneskunskaper i fokus, utan även den personliga utvecklingen.

Din röst och din åsikt är viktig.

Lärarens roll - Medspelare

Det är inte bara så att läraren lär ut, det handlar om ett samspel med deltagarna. Lärartätheten är hög. En viktig uppgift för folkhögskolan är att stimulera samhällsengagemang och kritiskt tänkande.

Gruppens roll:

Du lär genom samarbete med andra, i diskussioner med andra. Grupperna är ofta små.

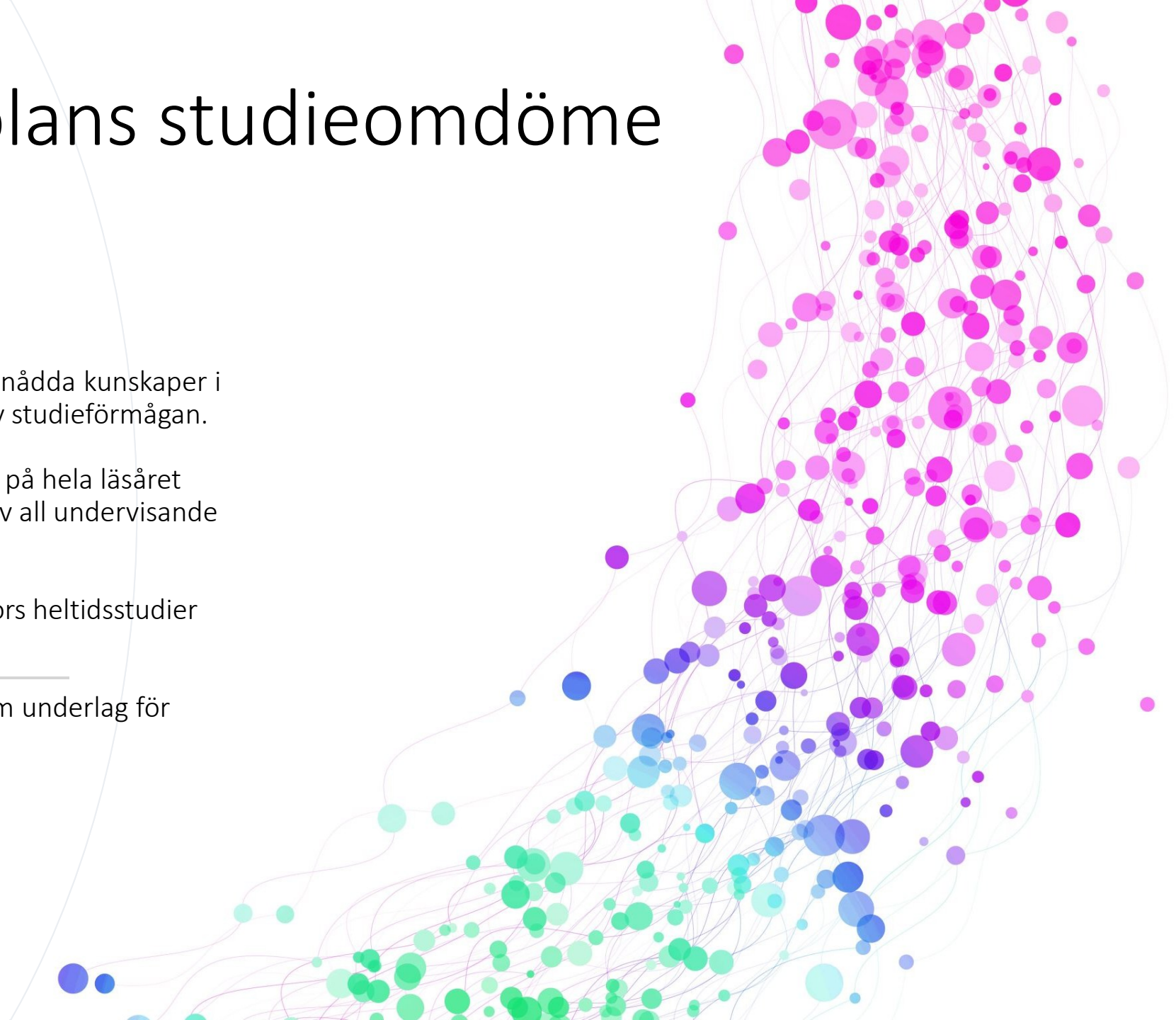
Allmän kurs

- Allmän kurs för dig utan gymnasiekompetens.
- Genom att gå Allmän kurs på folkhögskola kan du skaffa dig samma behörigheter som du kan få via gymnasium eller komvux.

Folkhögskolans studieomdöme

- Studieomdömet är inte ett betyg på uppnådda kunskaper i olika ämnen utan en samlad bedömning av studieförmågan.
 - Ett sammanfattande studieomdöme ges på hela läsåret och bygger på en gemensam bedömning av all undervisande personal.
 - Det krävs ett underlag på minst 35 veckors heltidsstudier för varje studieomdöme.
-
- Det finns fyra gemensamma faktorer som underlag för bedömningen.

Studieomdömesnivåer

- Mindre god studieförmåga (1)
- Mindre god till God studieförmåga (1,5)
- God studieförmåga (2)
- God till Mycket god studieförmåga (2,5)
- Mycket god studieförmåga (3)
- Mycket god till Utmärkt studieförmåga (3,5)
- Utmärkt studieförmåga (4)

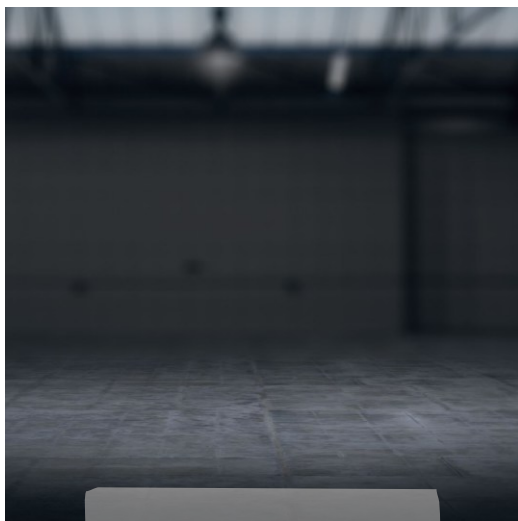
Innehållskrav till högskolestudier:

För att få grundläggande behörighet till högskola ska man ha kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i följande tio kurser:

- Svenska/Svenska som andraspråk 1, 2 och 3
- Engelska 5 och 6
- Matematik 1 a, b eller c
- Samhällskunskap 1a1
- Historia 1a1
- Religionskunskap 1
- Naturkunskap 1a1

Hur går urvalet till
högskolestudier till om
antalet ansökningar är
fler än antalet platser?

- Betygsurval (minst 1/3-del av platserna fördelas genom betyg eller folkhögskolans studieomdöme).
- Högskoleprovsurval (minst 1/3-del av platserna fördelas genom högskoleprov).
- Alternativt urval (högst 1/3-del av platserna kan högskolorna få fördela på annat sätt.
- Vanligast är att 2/3-delar av platserna fördelas genom betygsurvalet och 1/3-del via högskoleprovsurvalet.

Två skäl att göra högskoleprovet

1. För att kunna prövas i urvalsgruppen för högskoleprovet, som ju får minst 1/3-del av platserna.
2. För att vissa universitet/högskolor till vissa utbildningar använder högskoleprovet som särskiljare vid lika meritvärde i betygsurvalsgrupperna (d.v.s. för folkhögskolans del vid lika studieomdöme).

Är det värt att göra högskoleprovet?

Kort och gott ökar du rejält dina chanser att bli antagen till drömutbildningen genom att skriva högskoleprovet.

Högskoleprovet ger dig möjlighet att konkurrera i ytterligare en urvalsgrupp (en ytterligare väg in på utbildningen) än enbart betyg.

Högskoleprovet

Här hittar du datum för kommande högskoleprov, när du kan anmäla dig och hur du betalar.

Om du har en funktionsnedsättning eller diabetes och vill ha anpassning vid provet, behöver du läsa noga vad som gäller och vad du ska göra.

När anmälan är öppen gör du den på:
<https://www.hogskoleprov.nu/>

Provdatum och anmälningstider

Provtillfälle	Provdag	Anmälan
Vår 2025	5 april 2025	7-14 januari 2025
Höst 2025	19 oktober 2025	12-19 augusti 2025

Att studera på Högskola och universitet

- Utbildningarna ges som program eller fristående kurser.
- Du studerar ett ämne i taget och fördjupar dig i det.
- Få lärarledda timmar, du tar stort ansvar att läsa på egen hand och planera din tid.
- Fokus ligger på teori och forskning, liten del praktisk.
- Kärnan i högskolestudier är att du ska lära dig tänka kritiskt, värdera information och se samhälle och vardag ur flera perspektiv.
- Vanligaste studielängden 3-5 år.
- Du kan ofta välja att läsa på distans och med flexibel studietakt.

Olika inriktningar på högskolan

- **Humaniora:** språk, filosofi, etnologi, religionsvetenskap, litteraturvetenskap med mera.
- **Samhällsvetenskap:** Ekonomi, juridik, statsvetenskap, sociologi, psykologi, statistik med mera.
- **Naturvetenskap:** biologi, kemi, fysik, matematik, lant- och skogsbruk, miljö med mera.
- **Vård och medicin:** läkare, tandläkare, sjuksköterska, barnmorska, apotekare, veterinär med mera.
- **Teknik:** arkitektur, byggteknik, datateknik, kemiteknik, maskinteknik, industridesign med mera.
- **Tvärvetenskap:** arbetsvetenskap, genusvetenskap, humanekologi med mera.
- **Konstnärliga ämnen:** konst, musik, drama, dans, design, foto med mera.

Exempel på Kurser och program

Program som leder till yrkesexamen:

Läkarprogrammet (330 hp)

Civilingenjör (300 hp)

Psykologprogrammet (300 hp)

Psykiaterprogrammet (90 hp)

Socionomprogrammet (210 hp)

Studie- och yrkesvägledarprogrammet (180 hp)

Civilekonom (240 hp)

Juristprogrammet (270 hp)

Specialpedagogprogrammet (90 hp)

Högskolans program och poängsystem

1 termin	30 högskolepoäng (hp)
1 år	60 högskolepoäng (hp)
2 år	120 högskolepoäng (hp)
3 år	180 högskolepoäng (hp)
4 år	240 högskolepoäng (hp)

Du är garanterad plats på de kurser som ingår i programmet och det leder alltid till en examen. Alla yrkesexamina, till exempel läkarexamen och civilingenjörsexamen, kan du bara få om du följer ett program.

Poäng

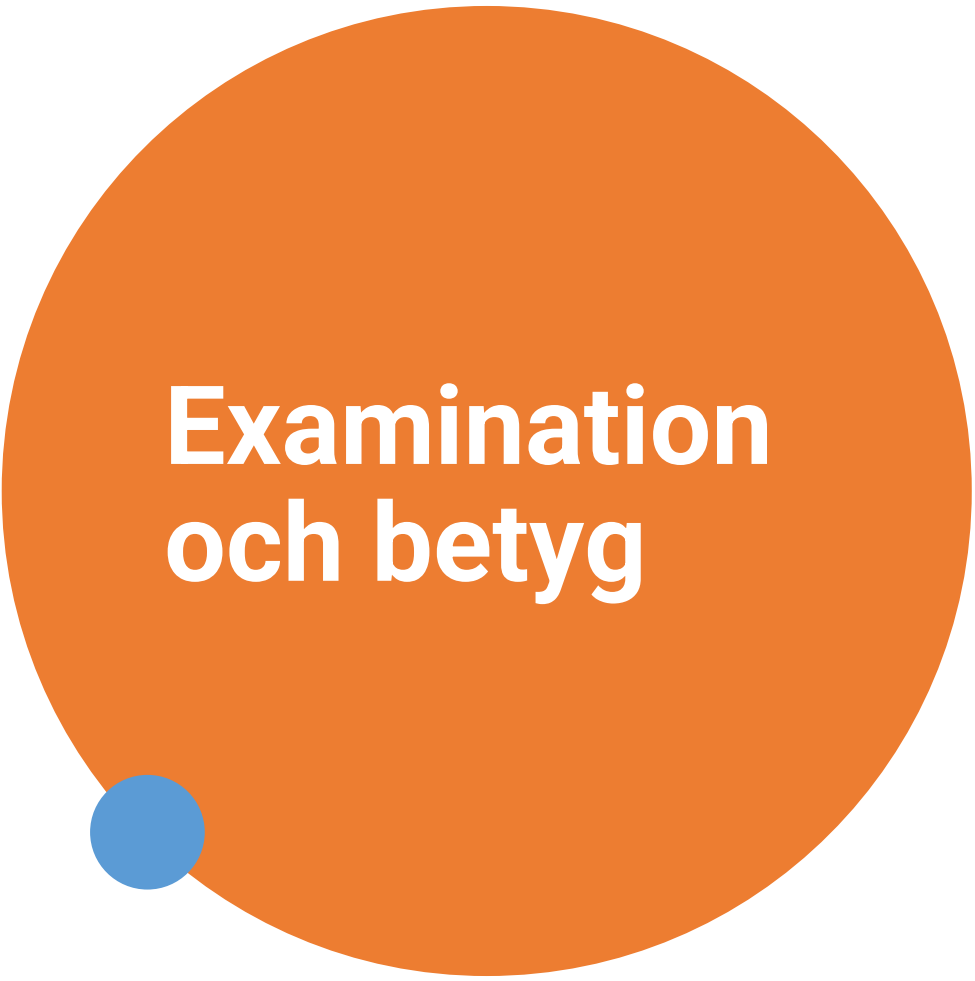
Alla kurser och utbildningar på högskolan mäts i högskolepoäng och talar om utbildningens omfattning.

Hösttermin

augusti/september -
mitten av januari

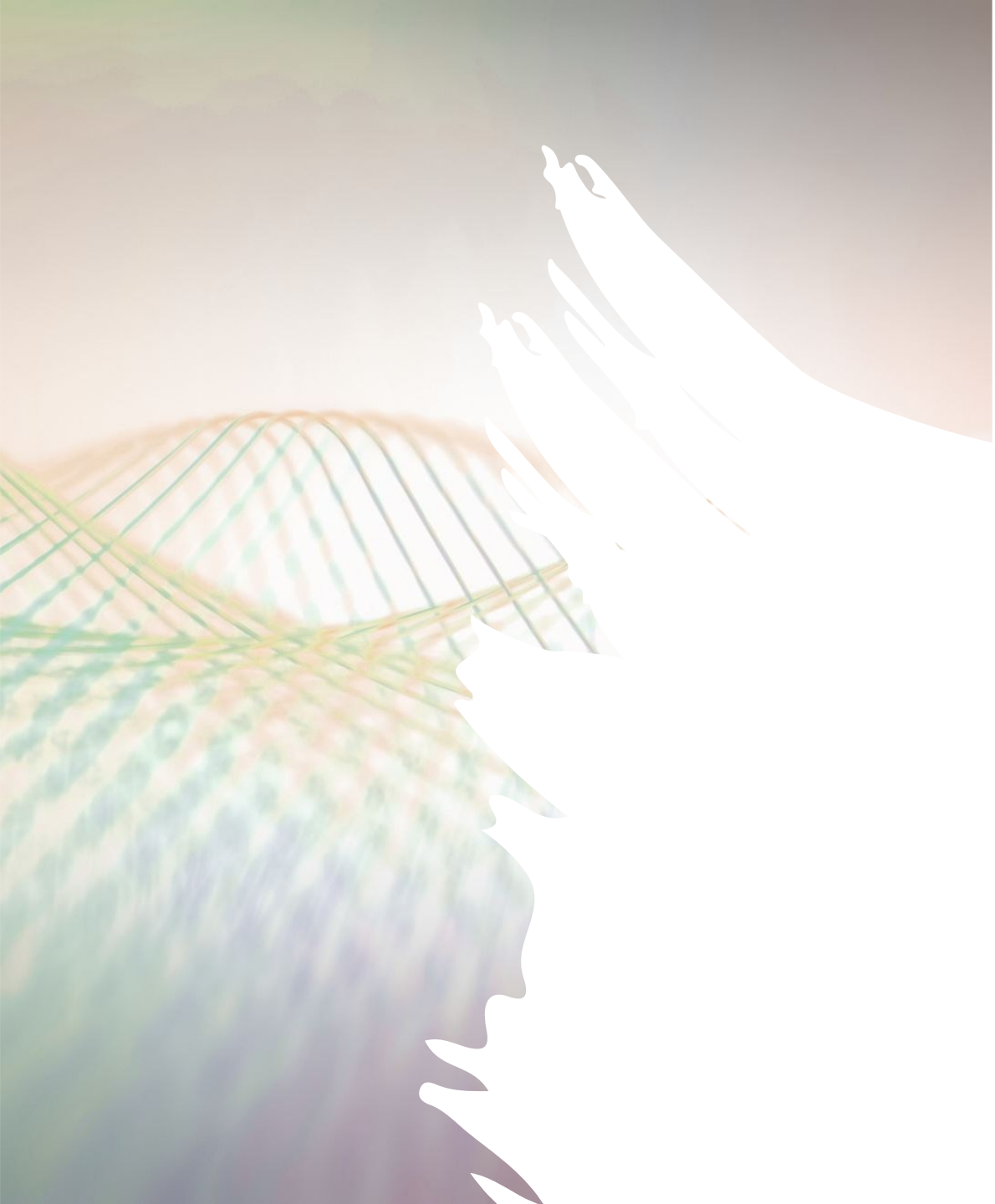
Vårtermin

mitten av januari - juni

Examination och betyg

- Varje kurs på högskolan avslutas med någon form av examination.
Det kan vara till exempel:
- Skriftlig tentamen ("tenta")
- Muntligt förhör ("munta")
- Inlämningsuppgift
- PM
- Uppsats
- Laboration
- Grupparbete
- En examensuppsats skriver du med stöd från en handledare. När uppsatsen är färdig ska den försvaras vid ett seminarium som kallas "opponering", då andra studenter ("opponenter") får ge konstruktiv kritik och ställa frågor kring uppsatsen.

Svara på frågorna i frågeformuläret
C. INFORMATION OM ARBETSMARKNADEN
och ruta 9: Information om utbildningar

Veckans uppgift

1. Vilken typ av bransch skulle du vilja utbilda dig inom?
2. Blev du inspirerad att undersöka mer utbildningar på Komvux, yrkeshögskola, folkhögskoleutbildning eller högskolan?
3. Vad behöver du göra mer för att bestämma dig för att gå en utbildning?
4. Reflektion: Vad lärde du dig av dagens informationsmöte? Hur kan du dra nytta av det du lärt dig i ditt jobbsökande?